



Ing. Katarína Slamková, hlavný kontrolór Železná Breznica

## ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2022 A ROKY 2023 - 2024

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám **odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2022 a roky 2023 -2024** (ďalej len stanovisko).

Návrh viacročného rozpočtu na roky 2022,2023,2024 bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce Železná Breznica [www.zeleznabreznica.sk](http://www.zeleznabreznica.sk), dňa 25.11.2021 v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

### A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného rozpočtu na roky 2022,2023,2024 (ďalej len návrh rozpočtu), ktorý bol vyvesený na úradnej tabuli a zverejnený zákonným spôsobom. Posudzovala som zákonnosť, ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu (ďalej len OZ).

Legislatívnymi východiskami zostavenia rozpočtu sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Pri tvorbe rozpočtu sa vychádza aj z uplatnenia príslušných ustanovení zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z. n. p., na základe ktorého obec vydalo všeobecne záväzné nariadenia k jednotlivým miestnym daniam,
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.,
- č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p. a ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podľa § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

## B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiská pre zostavenie návrhu rozpočtu vychádzajú z vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. zo skutočného plnenia rozpočtu k 31. 12. 2020 a z očakávaného plnenia príjmov a čerpania výdavkov k 31. 12. 2021. V oblasti príjmov sa v návrhu rozpočtu vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na rok 2022. Návrh rozpočtu je predložený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Rozpočet na rozpočtový rok 2022 bude po jeho schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, sú obecným zastupiteľstvom brané na vedomie. V návrhu rozpočtu sa uvažuje s prebytkovou bilanciou príjmov a výdavkov vrátane finančných operácií.

### Rozpočet celkom:

	2019	2020	U 2021	2022	2023	2024
<b>Príjmy celkom</b>	447 022,00	365 476,00	366 258,00	229 370,00	226 370,00	226 370,00
<b>Výdavky celkom</b>	307 551,00	334 062,00	361 634,00	229 370,00	226 370,00	226 370,00

## ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s vyšším rozpočtom bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu na rok 2021.

Vývoj bežných príjmov:

Rok	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2019	255 757,00
2020	248 823,00
2021	249 358,00 očakávaná skutočnosť
2022	229 370,00

## Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t. j. daňami, ktoré obec vyberie od svojich občanov; ide najmä o daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu obce; táto skutočnosť sa nemení ani v aktuálnom roku.

Vývoj daňových príjmov:

Rok	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2019	203 794,00
2020	201 852,00
2021	204 300,00 očakávaná skutočnosť
2022	198 700,00

Obec **neuvažuje** s rastom daňových príjmov. Očakávaná skutočnosť z výnosu z dane z príjmov fyzických osôb je 195 000,00eur. *Ku dňu schválenia rozpočtu na rok 2022 neboli zverejnené Východiskové štatistické údaje a rozpočtované podiely obcí a VÚC na výnose z dani z príjmu FO pre rok 2022.*

V návrhu rozpočtu príjmov z miestnych daní sa **neuvažuje** s ich zvýšením oproti schválenému rozpočtu na rok 2021.

Návrh rozpočtu na rok 2022 považujem z tohto hľadiska za realistický, pretože vývoj v naplňaní rozpočtu miestnych daní preukazuje vždy vyššie plnenie, ako je očakávaný výnos.

Vývoj plnenia príjmov z dane z nehnuteľnosti:

<b>Rok</b>	<b>Skutočnosť naplnenia príjmov celkom</b>
<b>2019</b>	8 857,00
<b>2020</b>	8 884,00
<b>2021</b>	9 300,00 očakávaná skutočnosť
<b>2022</b>	8 700,00

Pri navrhovanom rozpočte príjmov z ostatných miestnych daní (daň za psa, daň za užívanie verejného priestranstva) sa uvažuje s jeho zvýšením, úroveň očakávanej skutočnosti k 31. 12. 2021 signalizuje 100 % naplnenie rozpočtu roku 2021.

V rozpočte príjmov na rok 2022 sa uvažuje so zvýšením výnosu z poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Obci sa nedarí z dosahovaných výnosov pokrývať náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu.

### *Nedaňové príjmy*

Príjmy z podnikania sú rozpočtované vo výške 2 100,00 eur, s ich rastom sa neuvažuje v nasledujúcich rokoch.

*V návrhu rozpočtu sa plánujú:*

- príjmy z prenajatých pozemkov 1 300,00 eur
- príjmy z prenajatých budov a objektov 800,00 eur

Pri administratívnych poplatkoch a platbách je rozpočtovaný návrh 5 700,00 eur. Ide najmä o príjmy:

- zo správnych poplatkov, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov – správne poplatky za overovanie listín, za vydanie rybárskych lístkov, za vydanie povolenia na zmenu užívania – 600,00 eur
- poplatky za poskytované služby – 2 200,00 eur
- za školy a školské zariadenia, za stravné – 2 700,00 eur
- iné nedaňové príjmy – 200,00 eur

Sú to príjmy vyberané v zmysle platných všeobecne záväzných predpisov a uzatvorených zmlúv o poskytovaní služby.

## Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované obci z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo ŠR v celkovej rozpočtovanej výške 4 570,00 eur.

Ostatné transfery a granty budú do rozpočtu zaradené v súlade s osobitným predpisom po ich pripísaní na účet obce a po doručení rozhodnutí oprávnených orgánov.

## ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Obec v návrhu rozpočtu nerozpočtuje plnenie kapitálových príjmov v ekonomickej klasifikácii.

## ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje so znížením rozpočtu bežných výdavkov oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2021.

Vývoj bežných výdavkov:

Rok	Skutočnosť čerpania výdavkov celkom
2019	244 867,00
2020	235 622,00
2021	249 193,00 očakávaná skutočnosť
2022	229 270,00

Bežné výdavky podľa funkčnej rozpočtovej klasifikácie:

	2019	2020	U2021	2022	2023	2024
01.1.1 Výkonné a zákonodarné orgány	100 481,00	94 078,00	96 729,00	98 785,00	98 135,00	98 135,00
01.1.2 Finančné a rozpočtové záležitosti	500,00	600,00	600,00	960,00	960,00	960,00
03.2.0 Ochrana pred požiarmi	1 439,00	1 014,00	1 700,00	1 570,00	1 570,00	1 570,00
04.5.1 Cestná doprava	17 187,00	8 071,00	29 206,00	2 700,00	4 700,00	4 700,00
05.1.0 Nakladanie s odpadmi	19 316,00	19 903,00	19 300,00	23 835,00	26 935,00	26 935,00
06.3.0 Zásobovanie vodou	453,00	700,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00	1 100,00
06.4.0 Verejné osvetlenie	6 181,00	5 810,00	6 000,00	7 000,00	7 000,00	7 000,00
08.1.0 Rekreačné a športové služby	188,00	3 354,00	550,00	550,00	550,00	550,00
08.2.0 Kultúrne služby	7 937,00	3 059,00	3 350,00	4 800,00	4 800,00	4 800,00
08.3.0 Vysielacie a vydavateľské služby	0,00	0,00	0,00	5 000,00	650,00	650,00
08.4.0 Náboženské a iné spoločenské služby	233,00	262,00	420,00	550,00	550,00	550,00
09.1.1.1 Predprimárne vzdelávanie s bežnou starostlivosťou	50 186,00	49 923,00	57 131,00	59 410,00	59 410,00	59 410,00
09.6.0.1 Vedľajšie služby poskytované v rámci predprimárneho vzdelávania	18 808,00	16 941,00	20 290,00	19 060,00	19 060,00	19 060,00
10.07.0 Sociálna pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi	0,00	0,00	100,00	100,00	100,00	100,00

## ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

V návrhu rozpočtu kapitálových výdavkov sa uvažuje s nákupom pozemkov vo výške 100,00 EUR.

## FINANČNÉ OPERÁCIE

V návrhu rozpočtu sa **nepočíta** so zapojením príjmových finančných operácií.

## VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Navrhovaný rozpočet na rok 2022 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách.

Aj napriek tomu, že návrh rozpočtu je vyrovnaný, odporúčam venovať stále pozornosť plneniu príjmovej časti rozpočtu. *Zdôrazňujem, že musí byť zabezpečená rozpočtová disciplína zo strany všetkých subjektov, ktoré sú zapojené do rozpočtového procesu. Udržiavanie rozpočtovej rovnosti je predpokladom, aby bola zabezpečená vyrovnanosť rozpočtu obce a zároveň zabezpečené financovanie samosprávnych činností obce.* Verejné prostriedky sa môžu používať na krytie nevyhnutých potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov. Všetky subjekty zapojené do rozpočtu sú povinné pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť, účelovosť a účinnosť ich použitia.

## PROGRAMOVÝ ROZPOČET

V zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obce s počtom obyvateľov do 2000 obec neuplatňuje programový rozpočet.

### C. Záver

Na základe uvedených skutočností odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu obce Železná Breznica na rok 2022 schváliť a návrh rozpočtu obce Železná Breznica na roky 2023 - 2024 zobrať na vedomie.

hlavná kontrolórka obce